

GRUPA HŽ CARGO

GODIŠNJE KONSOLIDIRANO POSLOVNO IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTAVA ZA 2021. GODINU

Zagreb, rujan 2022. godine

HŽ CARGO d.o.o., Zagreb, Heinzelova 51, je matično društvo Grupe HŽ CARGO, te se bavi javnim željezničkim prijevozom i prijevozom tereta u domaćem i međunarodnom željezničkom i kombiniranom prometu kao svojom osnovnom djelatnošću. Skupština društva je Ministar pomorstva, prometa i infrastrukture. Društvo HŽ Cargo d.o.o. osnovano je 29. prosinca 2006. godine, a upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta 080590549 (OIB 08720210702).

Upisani kapital Društva na dan 31. prosinca 2021. godine iznosi 171.758.000 kuna.

Osnovna djelatnost društva: Prijevoz robe željeznicom

Osnivač i jedini član: Republika Hrvatska

Grupnu HŽ Cargo, čine Društvo i ovisna društva i pridružena društva:

GRUPA HŽ CARGO	2021.	2020.
	udio vlasništva	udio vlasništva
OVISNA DRUŠTVA		
AGIT Bosna i Hercegovina d.o.o., Sarajevo*	100%	100%
OV-Održavanje vagona d.o.o., Zagreb	100%	100%
Robno transportni centar Slavonski Brod d.o.o.**	-	100%
PRIDRUŽENA DRUŠTVA		
Crokombi d.o.o., Zagreb***	-	47,55%

* Društvo je u likvidaciji koja je trenutno pauzirana u dogovoru sa odvjetnikom i nadležnim sudom dok se ne dobije potvrda od Porezne uprave o izmirenim obavezama

** Društvo je temeljem sklopljenog ugovora o prodaji i prijenosu poslovnih udjela u društvu Robno transportni centar Brod d.o.o. na dan 7. lipnja 2021. godine prenijelo sva prava na novog vlasnika Brodska Posavina d.d.

*** Crokombi d.o.o. u stečaju je temeljem Rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu broj Tt-21/28808-1 brisan iz sudskog registra te je slijedom navedenog Društvo sa danom 16. rujna 2021. otpisalo poslovne udjele iz poslovnih knjiga.

Uprava

- Dragan Marčinko, direktor od 1. lipnja 2020. do 18. siječnja 2025.

UVOD

HŽ Cargo d.o.o.

Kontinuirani gubitak poslova i prevezenih tereta, nedostatna racionalizacija troškova u dijelu trajanja i kvalitete procesa, izostanak optimizacije tehničkih kapaciteta te posljedično nedostatna produktivnost rada razlozi su kontinuiranih operativnih gubitaka zbog kojih je Društvo dovedeno u stanje narušene likvidnosti, solventnosti i neadekvatnosti kapitala. S obzirom na to, Društvo je u 2021. godini poslovalo po Planu kriznog upravljanja koji je 2. ožujka 2021. donijela Skupština Društva sukladno odluci Vlade RH.

Izrada Programa restrukturiranja u skladu sa smjericama Europske komisije glavni je preduvjet da bi Društvo nastavilo poslovati. Stoga je u suradnji s resornim ministarstvom izrađen koncept Programa restrukturiranja koji je poslan Europskoj komisiji. Tijekom 2022. godine očekuje se odobrenje Programa, a u 2023. i završetak cjelokupnog procesa restrukturiranja Društva.

Dana 28. srpnja 2021. godine na Trgovačkom sudu u Zagrebu proveden je upis pojednostavljenog smanjenja temeljenog kapitala. Iznos od 828.242.000 HRK iskorišten je za smanjenje prenesenih gubitaka te novi temeljni kapital iznosi 171.758.000,00 HRK.

Temeljni ciljevi u 2021. godini bili su stabilizacija poslovanja, optimizacija, modernizacija, profitabilnost i zadržavanje trenutnih tržišnih udjela.

Dubinske analize napravljene još u drugoj polovici 2020. godine pokazale su glavne uzroke gubitaka. Fokus je stavljen na njihovo uklanjanje odnosno optimizaciju kako bi se poslovanje stabiliziralo i zaustavio pad tržišnih udjela prisutan još od 2016. godine. Stabilizacija poslovanja je postignuta što pokazuje i zadržavanje trenutnih tržišnih udjela koji su u 2021. godini bili 40% u tonama i 53% u NTKM, a koji su isti kao i godinu ranije.

Budući da su analize pokazale da su prijevozi pojedinačnih pošiljaka i prijevozi na Ličkoj pruzi uzroci značajnih gubitaka u poslovanju, jedan od uvjeta za nastavak obavljanja navedenih prijevoza bila je i uspostava sustava poticaja od strane Republike Hrvatske. Uprava Društva više puta je ukazivala na taj problem putem službenih dopisa iz ožujka i listopada 2021. godine, međutim Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture još uvijek nije donijelo odluku o metodologiji i načinu isplate poticaja. Unatoč tome, HŽ Cargo je nastavio s tim prijevozima jer željeznica mora i može povećati konkurentnost luka u Dalmaciji, što je strateški i vitalni interes Republike Hrvatske. Lička pruga jedina je željeznička veza luka Dalmacije i ostatka Hrvatske te o njoj ovise brojni gospodarski subjekti.

HŽ Cargo posjeduje veliki vozni park vagona i lokomotiva te je njihovo optimalno korištenje preduvjet profitabilnog poslovanja. Analizom vagonskog i lokomotivskog voznog parka te boljim planiranjem prijevoza izlučen je višak vagona i lokomotiva za koje je odlučeno da će se prodati većinom kao staro željezo. U 2021. godini ukupno je prodano 320 vagona i 41

lokomotiva. Prodaja neaktivnog voznog parka nastavit će se i u idućim godinama te na taj način dodatno smanjivati troškovi. Društvo je također uzelo u najam tri nove moderne elektrolokomotive tipa Siemens Vectron kako bi se svi ugovoreni prijevozi uspješno odradili.

Jedan od preduvjeta za povećanje produktivnosti i izvršenje prijevoza je cjelokupna informatizacije poslovnih procesa. U ožujku 2021. godine započela je implementacija komercijalno-operativno-tehničkog IT rješenja RailPro, koja je završena u rujnu 2021. godine, a završen je i projekt mrežnog izdvajanja informatike od HŽ Infrastrukture.

S obzirom na starosnu strukturu radnika u Društvu koja je oko 51 godine, zapošljavanje mladog kvalificiranog kadra jedan je od prioriteta za Upravu. Tijekom prošle godine zaposleno je 23 nova radnika raznih profila, a krajem godine objavljeni su natječaji za dodatna zapošljavanja uključujući i pripravnike. Nažalost primjetan je nedostatak kvalificiranih radnika te stručnog kadra na tržištu.

OV Održavanje vagona d.o.o.

Poslovanje u 2021. godini je u velikom dijelu bilo vezano za ostvarenje zadanih ciljeva iz Programa povećanja učinkovitosti i mjere restrukturiranja sa planom poslovanja 2020.-2025. Ukupno je u 2021. na taj način zbrinuto 96 zaposlenih odnosno u siječnju je realizirana prva faza zbrinjavanja tehnološkog viška kojom je zbrinuto 48 djelatnika, a za koje su osigurana sredstva po zajmu vlasnika u visini 3.690 tis.kn. Druga faza zbrinjavanja je bila predviđena za izvršenje 31.03.2021., ali je zbog proceduralnih razloga uz HZZZ realizirana u travnju. Po navedenoj fazi je zbrinuto 29 djelatnika. Za zbrinjavanje po drugoj fazi sredstva su osigurana od strane vlasnika u visini 2.600 tis.kn također putem zajma. U trećoj fazi u prosincu zbrinuto je još 19 zaposlenih te se Društvo u veljači 2022. zadužilo za dodatnih 1.567 tis.kn za što su također osigurana sredstva od vlasnika putem zajma plativog u razdoblju od pet godina (deset polugodišnjih rata).

U siječnju je donesena Odluka o zatvaranju radionice u Pločama, te u travnju o zatvaranju radionice Osijek. Usluge koje su vršene od strane radionice Osijek preuzeo je pogon Slavonski Brod.

Na ime izvršenih usluga za vlasnika Društvo je iskazalo rast prihoda od 3.049 tis.kn u odnosu na 2020. Radovi po Ugovoru za tekuće održavanje teretnih vagona bilježe povećanje broja izvršenih usluga kao i prihoda.

U poslovanju sa HŽ Putničkim prijevozom d.o.o. po osnovnom ugovoru za održavanje putničkih vagona Društvo je ostvarilo 856 tis.kn više prihoda nego u 2020., s tim da su prihodi

u 2020. bili bitno smanjeni zbog obustave putničkog željezničkog prometa u periodu od 21. ožujka do 11. svibnja. Novim Ugovorom smanjen je broj održanih vagona u odnosu na 2020.

Na domaćem tržištu najznačajniji partner izvan sustava HŽ-a je i dalje INA d.d. s kojom je odrađeno poslova u visini 21.659 tis.kn. za koje Društvo vrši različite usluge od revizija i kontrolnih pregleda cisterni (plinskih i derivatskih), izvanrednih popravaka u radionicama i na terenu (mobilni timovi) do usluga remotorizacije i generalnih servisa lokomotiva DHL 600. Najveći udio u ukupnim prihodima sa INA d.d. ima remotorizacija i generalni servisa lokomotiva DHL 600.

Za potrebe Končar-električna vozila d.d. predana su tri od četiri ugovorena vlaka, odnosno kompleti konstrukcija za EMV-ove. Zahvaljujući certifikatu po VPI-u Društvo pruža usluge vanjskim korisnicima gdje se posebno ističu poslovi za Millet (Francuska), te VTG (Njemačka). Značajni inozemni partner je Adria Kombi d.o.o. iz Slovenije za koje se vrši usluga održavanja RoLa vagona iznajmljenih od strane HŽ Cargo d.o.o., te vagoni serije Sggrss-K.

REZULTATI POSLOVANJA

Pozicija u HRK '000	2020.	2021.	Indeks 2021./2020.
Poslovni prihodi	516.838	534.166	103
Poslovni rashodi	(618.408)	(582.648)	94
Financijski prihodi	4.994	11.088	222
Financijski rashodi	(13.912)	(19.244)	138
UKUPNI PRIHODI	521.832	545.254	104
UKUPNI RASHODI	(632.320)	(601.892)	95
Dobit / Gubitak tekuće godine	(110.488)	(56.638)	51

Poslovanje Grupe tijekom 2021. godine rezultiralo je gubitkom u iznosu od 56,6 mil. kn dok je za 2020. gubitak iznosio 110,5 mil. kn što je smanjenje od 49%. Ukupni prihodi veći su za 23,4 mil. kn odnosno 4%, dok su ukupni rashodi manji za 30,4 mil. kn odnosno 5%

Poslovni prihodi veći su za 17,3 mil. kn odnosno 3% u odnosu na godinu ranije. Od toga su prihodi od prodaje smanjeni, prvenstveno zbog manje ostvarenog prijevoza u matičnom Društvu, ali su povećani ostali poslovni prihodi zbog prodaje dugotrajne imovine (vagone i lokomotive), kasacije materijala i rezervnih dijelova za vagone i lokomotive te prihoda od ukidanja rezerviranja.

Financijski prihodi povećani su za 6,1 mil. kn odnosno 122% i to zbog prihoda od dionica dok su financijski rashodi povećani za 5,3 mil. kn odnosno 38% i to zbog povećanih rashoda od zateznih kamata.

Poslovni rashodi manji su za 35,8 mil. kn odnosno 6%. Najveće smanjenje je na troškovima radnika koji su smanjeni za 22,5 mil. kn odnosno 10%, a također su manja i rezerviranja za 14,8 mil. kn, vrijednosno usklađenje za 5,9 mil. kn te ostali troškovi za 4,4 mil. kn. Ostali poslovni rashodi povećani su za 12,8 mil. kn i odnose se prvenstveno na sudske troškove u iznosu od 6,8 mil. kn i neotpisanu vrijednost prodane imovine (vagone i lokomotive) u iznosu od 4,3 mil. kn.

Uzroci gubitka su:

- Nepostojanje subvencija za prijevoze pojedinačnih vagonskih pošiljaka i prijevoze na Ličkoj pruzi
- Visoka amortizacija koja se obračunava i na imovinu koja se ne koristi (vozni park i nekretnine)
- Visoki financijski rashodi koji se odnose na kamate na kredite, zatezne kamate i negativne tečajne razlike

Temeljem Odluke Skupštine Društva od 31. svibnja 2021. godine, temeljni kapital Društva umanjen je za 828.242.000 kuna za pokriće gubitka ranijih godina.

Društvo kao tuženik zajedno sa društvima HŽ Infrastruktura d.o.o. i HŽ Putnički prijevoz d.o.o. sudjeluje u brojnim sudskim sporovima čiji je ishod neizvjestan.

Na 31. prosinca 2021. godine za potencijalne obveze po sudskim sporovima utvrđeno je rezerviranje troškova u iznosu od 69.538.920 kuna

FINANCIJSKO STANJE GRUPE

Koeficijent tekuće likvidnosti

Opis	31.12.2020.	31.12.2021.	Indeks 2021./2020.
Kratkotrajna imovina	230.581.101	204.369.121	89
Kratkoročne obveze	760.513.653	562.926.119	74
Koeficijent tekuće likvidnosti	0,3	0,4	

Najznačajniji pokazatelj u kontekstu likvidnosti je pokazatelj tekuće likvidnosti čija je poželjna vrijednost 2, što znači da kratkotrajna imovina treba biti barem dvostruko veća od kratkoročnih obveza da bi se zadovoljilo „zlatno pravilo“ likvidnosti. Koeficijent tekuće likvidnosti na 31.12.2021. iznosi 0,4 što je porast u odnosu na godinu ranije, ali je još uvijek nepovoljan.

Iz tablice je vidljivo da Grupa u uvjetima tržišnog okruženja uz poteškoće podmiruje svoje dospjele kratkoročne obveze. Na dan 31. prosinca 2021. godine kratkoročne obveze veće su od kratkotrajne imovine za 359 milijuna kuna. Razlog smanjenja kratkoročnih obveza je preklasifikacija ukupnih obveza po IBRD kreditu u dugoročne, sukladno odrednicama ugovora sa IBRD.

Koeficijent zaduženosti

Opis	31.12.2020.	31.12.2021.	Indeks 2021/ 2020
Ukupne obveze	1.086.762.668	1.086.222.561	100
Ukupno imovina	1.338.791.496	1.267.453.734	95
Koeficijent zaduženosti	0,8	0,9	

Pokazatelji zaduženosti mjere koliko se poduzeće financira iz vlastitih, a koliko iz tuđih izvora financiranja. Za ovaj pokazatelj gornja granica je 0,40 (40%), što znači da je gornja granica zaduženosti kada se poduzeće 60% financira iz vlastitih, a 40% iz „tuđih“ izvora sredstava. U slučaju Grupe on na 31.12.2021. iznosi 0,9 što ukazuje na prekomjernu zaduženost.

Koeficijent samofinanciranja

O P I S	31.12.2020.	31.12.2021.	Indeks 2021./2020.
Ukupni kapital	230.995.986	173.369.373	75
Ukupna imovina	1.338.791.496	1.267.453.734	95
Koeficijent samofinanciranja	0,17	0,14	

Koeficijent samofinanciranja pokazuje udio ukupnog kapitala u ukupnoj imovini. Ovaj pokazatelj se ponekad naziva i pokazatelj financijske sigurnosti. Povoljan iznos ovog pokazatelja je više od 0,30 što znači da su vlastiti izvori veći od 30% u ukupnim izvorima. Na 31.12.2021. on iznosi 0,14.

RADNICI

Broj radnika	2020.	2021.	Indeks
HŽ Cargo d.o.o.	1.304	1.133	87
OV Održavanje vagona d.o.o.	557	451	81
RTC Slavonski Brod d.o.o.	4	4	100
AGIT BiH d.o.o.	1	1	100
UKUPNO GRUPA HŽ CARGO	1.866	1.589	85

Broj radnika Grupe smanjen je u odnosu na godinu ranije za 277 radnika odnosno 15%, a sve sukladno donesenim Planovima poslovanja i Planovima modernizacije i povećanja učinkovitosti poslovanja. Najveće smanjenje u odnosu na godinu ranije vidljivo je kod OV Održavanje vagona gdje je broj radnika smanjen za 106 odnosno 19%. dok je kod HŽ Carga broj radnika smanjen za 171 odnosno 13%. U ostalim društvima se broj radnika nije mijenjao.

Struktura radnika

Broj radnika	MR	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV	UKUPNO
31.12.2020.	11	104	88	1.281	35	99	154	23	71	1.866
31.12.2021.	5	102	68	1.119	32	30	112	65	56	1.589

U strukturi radnika po stručnoj spremi u 2021. godini najzastupljeniji su SSS radnici što je u skladu s prirodom procesa rada (potrebom za strukovnim zanimanjima)

Udio troškova radnika u ukupnim rashodima

O P I S	2020.	2021.	Indeks 2021./2020.
Ukupni rashodi	632.319.544	601.891.228	95
Ukupni troškovi radnika	218.377.309	195.829.563	90
Udio	35%	33%	

Troškovi osoblja sudjelovali su u strukturi ukupnih rashoda 2021. godine s 33%, a u 2020. godini sa 35%. Ukupni troškovi radnika smanjeni su sukladno smanjenju ukupnog broja radnika.

OČEKIVANI RAZVOJ GRUPE U BUDUĆNOSTI

Osnovni preduvjet za opstojnost Društva HŽ Cargo je završetak financijske konsolidacije u sklopu programa restrukturiranja te nastavak započetog procesa modernizacije. Tijekom 2021. godine započeti su brojni projekti na modernizaciji IT sustava, u najam su uzete moderne lokomotive Siemens Vectron, optimiziran je broj vagona i nastavila se analiza svih troškova. Te analize su pokazale da su prijevozi pojedinačnih pošiljaka i prijevozi na Ličkoj pruzi i dalje uzroci značajnih gubitaka u poslovanju, zbog čega je jedan od uvjeta za nastavak obavljanja navedenih prijevoza uspostava sustava poticaja od strane Republike Hrvatske. Ukoliko do toga ne dođe, HŽ Cargo će morati prestati pružati te usluge. Uz nastavak svih započetih procesa i daljnje optimiziranje poslovanja, Društvo ima šansu zadržati svoju poziciju najvećeg željezničkog prijevoznika u Hrvatskoj. Dok se ne donesu potrebne odluke o prihvaćanju Programa restrukturiranja Društvo HŽ Cargo posluje isključivo sukladno Planu kriznog upravljanja iz 2021. godine

Provođenje Programa učinkovitosti i mjera restrukturiranja sa Planom poslovanja 2020. – 2025. nužan je preduvjet da društvo OV Održavanje vagona u svojim prihodima poveća udio radova za društva izvan sustava HŽ-a odnosno smanji svoju ovisnost o HŽ Cargo i HŽ Putničkom prijevozu. S obzirom na sve više željezničkih teretnih operatera u RH potreba za održavanjem vagona svakako postoji te OV ima priliku za stabilno i održivo poslovanje. U narednom razdoblju sukladno Programu, a u cilju postizanja bolje efikasnosti rada prioritet će biti nastavak ulaganja u osnovna sredstva te daljnja ulaganja vezana uz certifikaciju pogona Slavonski Brod (opremanje pogona i stručne edukacije zaposlenih) kako bi se osigurali preduvjeti za pružanje usluga po VPI-u za koje postoji veliki interes tržišta, posebno na tom području te podizanje konkurentnosti u smislu pružanja usluga prije svega za inozemne korisnike. Ozbiljnija ulaganja u daljnu informatizaciju predviđena su kroz 2022.-2023.

Uprava - direktor

Dragan Marčinko